

ОСВІТНІЙ КОНСАЛТИНГ – ПРІОРИТЕТНИЙ ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Евеліна Царьова,
кандидат педагогічних наук,
директор ДНЗ "Хмельницький центр ПТО сфери послуг",
молодший науковий співробітник
лабораторії зарубіжних систем професійної освіти і навчання
Інституту професійної освіти НАПН України,
<http://orcid.org/0000-0001-9929-6670>

Анотація. Охарактеризовано основні вектори консалтингової діяльності ДНЗ «Хмельницький центр ПТО сфери послуг»: створення сприятливих організаційно-педагогічних умов організації освітнього процесу з підготовки кваліфікованого робітничого персоналу; забезпечення якісної професійної освіти кваліфікованих кадрів; створення сучасних дидактико-методичних інструментів освітнього процесу; здійснення науково-методичного супроводу професійного зростання педагогічних кадрів; сприяння побудові кар'єрної траєкторії здобувачів професійної освіти; створення іміджу закладу професійної освіти на регіональному ринку провайдерів освітніх послуг.

Ключові слова: професійна освіта, управління закладом освіти, освітній консалтинг, науково-методичний супровід, освітній процес.

EDUCATIONAL CONSULTING – PRIORITY INSTRUMENT OF PROFESSIONAL EDUCATION INSTITUTION MANAGEMENT

Evelina Tsarova,
Candidate of Pedagogical Sciences,
Director of Khmelnytskyi Centre for VET of Service Sector,
Junior Researcher of the Laboratory of Foreign Systems of Vocational Education and Training,
Institute of Vocational Education of NAES of Ukraine,

Abstract. The main vectors of consulting activities of Khmelnytskyi Centre for VET of Service Sector are described: creation of favorable organizational and pedagogical conditions for the organization of the educational process for the training of skilled workers; ensuring quality professional education of qualified personnel; creation of modern didactic and methodical tools of the educational process; implementation of scientific and methodological support for the professional growth of teachers; assistance in building the career trajectory of professional education seekers; creating the image of a vocational education institution in the regional market of educational service providers.

Keywords: professional education, management of educational institution, educational consulting, scientific and methodical support, educational process.

В умовах освітніх трансформацій, соціальних деструкцій, переформатування освітнього процесу у змішаний режим, подолання дестабілізуючих викликів освітньої системи у період світової пандемії посилюється роль злагодженої роботи колективу закладу професійної освіти. Це стає можливим задля ефективно організованої консалтингової діяльності.

Саме освітній консалтинг є сучасним і дієвим інструментом управління закладом професійної освіти у нинішніх умовах.

У наукових візіях консалтинг розглядається як «вид інтелектуальної діяльності, завданням якого є аналіз, обґрунтування перспектив розвитку й використання технічних й організаційно-економічних інновацій з урахуванням предметної сфери та проблем клієнта» (Борова, Рябова, Кравченко, & Почуєва, 2019, с. 15), «комплекс знань, пов'язаних із науковим пошуком, проведенням досліджень, постановкою експериментів у цілях розширення й отримання нових знань, перевірки наукових гіпотез, установлення закономірностей, наукових узагальнень, наукового обґрунтування проєктів для успішного розвитку організації. Освітній консалтинг тлумачиться як процес консультування, заснований на інтелектуальній діяльності, результатом якої є сформована сукупність рекомендацій для системи освіти, що допомагають виявити проблеми, проаналізувати їх, надати рекомендації для вирішення цих проблем та сприяти їх вирішенню (Чепуренко, 2020, с.137).

Аналізуючи освітній консалтинг, ми поділяємо думку Д. Щербини (2018, с.446, 447) щодо охоплення освітнім консалтингом підготовки й експертизу методичного забезпечення освіти, підвищення кваліфікації, впровадження передового педагогічного досвіду, інноваційних проєктів, щодо суттєвого розширення ролей управлінця закладу професійної освіти при проведенні консалтингу (інформатор, консультант, модератор, тьютор, фасилітатор, медіатор, дослідник, експерт). Також можна цілком погодитися із науковими позиціями щодо дорадницького значення освітнього консалтингу як форми науково-методичного супроводу на нинішньому, що зумовлено необхідністю удосконалення професійної майстерності педагогічних працівників та отриманні якісних консультативних послуг відповідно до сучасних інноваційних процесів у галузі освіти і науки (Макаренко, 2019, с.18). Консалтинг також розглядають у контексті експертної діяльності в освітній сфері (Бондар, & Івасів, 2019, с.6), як важливий фактор ефективного функціонування й розвитку суб'єктів управління, що позитивно позначається на якості керівництва, ефективності діяльності компанії в цілому та індивідуальній продуктивності праці кожного працівника (Кравченко, & Почуєва, 2021, с.32).

Під освітнім консалтингом розуміємо надання професійно-педагогічних, рекомендаційно-коригувальних, перспективно-планувальних консультацій у системі «менеджери освіти» - «педагогічна спільнота» - «здобувачі професійної освіти» - «соціальні партнери» - «працедавці регіону».

У ДНЗ «Хмельницький центр ПТО сфери послуг» консалтингова діяльність передбачає такі вектори:

створення сприятливих організаційно-педагогічних умов організації освітнього процесу з підготовки кваліфікованого робітничого персоналу;
забезпечення якісної професійної освіти кваліфікованих кадрів;

створення сучасних дидактико-методичних інструментів освітнього процесу;

здійснення науково-методичного супроводу професійного зростання педагогічних кадрів;

сприяння побудові кар'єрної траєкторії здобувачів професійної освіти;

створення іміджу закладу професійної освіти на регіональному ринку провайдерів освітніх послуг.

Освітній консалтинг у напрямі створення сприятливих організаційно-педагогічних умов організації освітнього процесу з підготовки кваліфікованого робітничого персоналу передбачає надання консультацій педагогам з питань оптимізації формату освітнього процесу, реалізації змісту освіти, упровадження педагогічних і виробничих інновацій, вдосконалення техніко-технологічної компоненти освітнього процесу. Консалтинг у сфері забезпечення якісної професійної освіти кваліфікованих кадрів спрямовується на взаємодію між педагогічною спільнотою та здобувачами професійної освіти стосовно побудови, коригування й реалізації освітньо-професійної траєкторії розвитку робітничих кадрів. Завдяки консалтингу у між керівництвом, педагогами, іншими зацікавленими суб'єктами (науковими спільнотами, федераціями працедавців різних галузей) здійснюється створення сучасних дидактико-методичних інструментів освітнього процесу. Ними є електронні підручники, посібники, віртуальні засоби контролю й коригування освітніх результатів здобувачів професійної освіти, цифро візовані технологічні комплекси, віртуально-імпровізовані робочі місця.

Консалтинг у здійсненні науково-методичного супроводу професійного зростання педагогічних кадрів має на меті сприяння професійному розвитку педагогів, тому він передбачає консультування адміністрацією педагогів щодо вибору останніми оптимальних форм, засобів, інструментів розширення професійно-педагогічного конструкту їх діяльності.

Сприяння побудові кар'єрної траєкторії здобувачів професійної освіти передбачає консалтингові взаємозв'язки між керівництвом закладу професійної освіти, педагогічним складом, спільнотами працедавців регіону, самими здобувачами освіти. Продуктом освітнього консалтингу у цьому напрямі є оптимальний дизайн поточно-перспективної програми побудови кар'єрного розвитку здобувачів професійної освіти.

Освітній консалтинг у межах створення іміджу закладу професійної освіти на регіональному ринку провайдерів освітніх послуг спрямовується на гарантування якісних освітніх послуг цільовим аудиторіям, популяризацію робітничих професій у потенційних середовищах, пропаганда й підтримання іміджевих позицій закладу професійної освіти на різнорівневих і багатоформатних популяризаційних, представницько-змагальницьких заходах.

Надзвичайно актуальним є Державно-приватне партнерство. Освітній заклад об'єднує зусилля з підприємствами та організаціями у напрямку системного, конструктивного та взаємовигідного співробітництва для

забезпечення високої якості професійної підготовки кадрів, залучення додаткових ресурсів для розвитку професійної освіти та її орієнтації на сучасні технічні й технологічні умови.

Отож, освітній консалтинг у ДНЗ «Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг» охоплює такі напрями, як: створення сприятливих організаційно-педагогічних умов організації освітнього процесу з підготовки кваліфікованого робітничого персоналу; забезпечення якісної професійної освіти кваліфікованих кадрів; створення сучасних дидактико-методичних інструментів освітнього процесу; здійснення науково-методичного супроводу професійного зростання педагогічних кадрів; сприяння побудові кар'єрної траєкторії здобувачів професійної освіти; створення іміджу закладу професійної освіти на регіональному ринку провайдерів освітніх послуг.

Список використаних джерел:

Боднар, О., & Івасів, О. (2019). Специфіка розвитку експертно-консультативної діяльності в умовах модернізації освіти. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*, 34, 3-12.

Борова, Т. А., Рябова, З. В., Кравченко, Г. Ю., & Почуєва, О. О. (2019). Педагогічний консалтинг: навч. посібник. Луцьк: Терен.

Кравченко, Г., & Почуєва, О. (2021). Особливості змісту навчальної дисципліни «педагогічний консалтинг» у підготовці студентів за магістерськими програмами. *Імідж сучасного педагога*, 3, 25-32.

Макаренко, С. І. (2019). Теоретичне обґрунтування основ освітнього консалтингу як актуальної форми науково-методичного супроводу. *Proceedings of the XIII International Scientific and Practical Conference Social and Economic Aspects of Education in Modern Society* (May 25, 2019, Warsaw, Poland), 2, 15-20.

Чепуренко, Я. (2020). Системний підхід до консалтингової діяльності в освіті. *Системний аналіз в управлінні освітою: міжгалузеві дослідження*: зб. наук. праць. Київ: Ореол-сервіс, с. 134-139.

Щербина, Д.В. (2018). Акме-орієнтована модель формування комунікативної культури майбутніх консультантів освітньої сфери у процесі магістерської підготовки. *Теорія та методика професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів: акмеологічні аспекти*: монографія. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, с. 446-482.